

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt. Vidékre 5 frt. 50 kr.
Fél „ 2 „ 50 kr. „ 2 „ 75 „
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Ide küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petitsor 6 kr. Nyilttéri három hasábos petitsor 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

„La recherche de la paternité“

Lettre à M. Rivet, Député; irta ifj. Dumas Sándor 1883.

II.

Ezen indok hiányzik a törvénytelen születésű gyermek előnyére föllállított fenti vélelemmel.

S ha valamely férfi, ki a törvénytelen gyermek anyjával a válságos időben közlekedett, a gyermek tartására mégis köteleztetik, mért van ez így? Ez a fenti controversiában forgó kérdés, mely a jogászokat két táborra osztja.

Az egyik tábor az apasági keresetet az apaság valószínűségére alapítja, a másik pedig a férfi vétségére.

Az elsőben úgy okoskodnak: azon férfira nézve, ki az anyával a válságos időben közlekedett; a természet törvényei szerint valószínű, hogy az anyától szült törvénytelen gyermeknek apja s mint ilyen köteleztetik a gyermek tartására.

A másik táborban pedig abból indulnak ki, hogy valamely férfinak egy nővel házasságon kívüli közlekedése vétségét képezi, mely miatt a nőtől szült gyermek javára kártérítésre köteleztetik.

Más szóval, az első felfogás szerint az apaságnak valószínűsége, a második szerint a nővel házasságon kívül közlekedő férfinak vétsége képezi az apasági keresetnek indokolását.

Dumas, legyen hogy ezen controversiát nem ismeri, legyen hogy annak jelentőséget egyáltalában nem tulajdonít, — tárgyalását egyszerűen mellözi.

Látszólag a férfi vétségére alapítja az általa javaslatba hozott apasági keresetet.

A ki azonban jelen művét figyelemmel végig olvassa, meggyőződik, hogy az ő álláspontja sokkal magasabb.

Ó, ki hazája társadalmi nyomorát legtitkosabb árnyalataiban ismeri, ismerteti s másokkal megérteti, a francia jelenlegi jogállapot gyógyítására, mely a mint fentebb láttuk a köznyomor s közbotránynak dús forrása, máshol keresheti-e az indokot, mint a köznyomor negatívójában?

Igen is a közérdek azon magas bölcséleti indok, melyből az apasági kereset minden pártolójának kiindulnia kell, melyből Dumas is kiindul, midőn az apasági kereset törvénybe iktatását hazájának is javaslatba hozza; a közérdek, mely a vitrioldramák, gyermekelhajtás és gyermekölésről, mint a jelenlegi francia jogállapotnak szükségszerű következményeitől irtózik, mely a francia társadalom communisticus göresrohamából azon kétszer elhagyottak düh és jajveszekelését kihallja, kiknek apjuk nem csak hogy nincsen, de soha se volt.

Csak ha a közérdek ezen, feltétlen álláspontjára helyezkedünk, kiszabadulunk a német jogtudományban még mindig uralgó fenti controversiának dilemmájából.

A társadalmi, a közérdek hatalmas indok azon követelésre, hogy az állam módot nyújtson, hogy a törvénytelen születésű gyermeknek és anyjának anyagi segélyezésére kényszerítessék azon férfi, ki az anyával a válságos időben közlekedett, — ezen tény, a válságos időben való közlekedés, elég alap és támpont lévén arra nézve, hogy az állam

a közérdeknek ezen adóját az apasági keresetre hárítsa.

De a közérdek mint az apasági keresetnek indoka egy szermind önmagától is megadja az apaságikerestet intézményének kellő határát, mely nélkül az könnyen elfajulhatna. Ezen határ pedig a közbotránny, mely abból származnék, hogyha az apasági kereset megadatnék olyan nőnek is, ki bizonyítottan több férfival közlekedett a válságos időben, vagy a ki felette erkölestelen életet folytat. —

Megtudjuk Dumas-tól, hogy Franciaországban a legtekintélyesebb jogászok az apasági keresetet két okból ellenzik: részint a közbotránnytól félelemből, részint pedig azért, mert azt elégtelennek tartják a vele elérni szándékolt cél valószínűsítésére.

Ez utóbbi indok jogosultságát részben Dumas is elfogadja. Ó is elismeri, hogy az apasági kereset intézménye egymagában nem elégséges a törvénytelen születésekből származó bajok orvoslására.

De távol attól, hogy ezen beismerés út az apasági kereset elejtésére bírna, Dumas ezen intézményt másokkal kiegészítendő, egyesítendőnek javallja. „Csináljátok számítástok“ így szól egyik 1880-ban megjelent regényéből idézve „és lássátok, vajjon nem gazdasági érdekek összegyűjteni mindenütt; amennyire csak lehetséges, nem kérdezve hogy honnét származnak s ki hozta őket, mindazon gyermekeket, kiknek se apjuk se anyjuk se nevík nincsen; adjatok nekik táplálékot, menedéket, ruhát, erőt, oktatást, erkölcsöt, melyekre szükségük s joguk is van, és midőn a munkaképesség korát elérik, azt

Szépirodalmi csarnok.

Harczi ének.

(Tyrtaios).

Szép a dicső kimulás zajló csatasornak az élén,
Hogyha vitézi kezünk védi a drága hazát.
Ős honodat s dús telkeidet soha cserbe ne hagyjad;
Koldus sorsánál nincs szomorúbb, keserűbb!
Anyjával tévelyg s apjával, szerte barangol
Kisded gyermekivel s lón szeretett nejjével.
Szükség rabja leszen, nyomorúság átka lesújtja,
Nincs, ki marasztalná; nincs, ki szeresse, sehol.
Szennyfolt éri nemét s ragyogó szépsége enyészik,
És a gyalázatnak száz neme éri utól.
Hajh! A számkivetett férfit nem tiszteli senki,
Könny nedűjét, becsületét nincs, a ki adna neki.
Bátran küzdjünk hát a honért! Ne kiméljük az éltet,
S drága családunkért ontuk a vért örömet.
Ifjak! A harcmezéjén vállvetve maradjatok együtt,
Mert csak agyáva szökik, mert csak a gyáva remeg.
Ősi erény s hatalom szálljon szívetekbe tinétek;
Harcz közepén szivesen haljón a férfi halált.
Tisztes apáitokat, kiknek már térdei gyöngék,
Cserbe ne hagyjátok, futva gyalázatosan!
Nem méltó, hogy az aggastyán csapatoknak az élén
Hősi vitézséggel küzdjön az ifjak előtt.
Mily szegény, ha fejét s állát kora őszbe esavarta,
S termete disztelenül mégis a porba bukik,
Vagy ha mezitelenül, vérző férfit szemérmét
Két keze újjával féltve takarja el ő.
Fertelmes látvány! Mindez nemesítse az ifjút,
Mig kecses ifjuság bimbaja rajta vagyon.
Elve, rajognak utána a nők, bámulja a férfi,
Halva pedig harcban, dicskoszortukat arat.
Am kiki jó állást foglalva maradjon a résen,
S összeszorítva fogát, marja kemény ajakát.

Görögül

Fináczy Ernő.

Szerb közmondások.

A — S-től.

A koresmáros egyet, a részeges meg más gondol.
Jobb becsületesnek meghalni, mint becsületlenül élni.
Többet kell a szemnek, mint a fülnek hinni.
Őrizkedj az olyantól, kit az Isten is megbélyegzett.
Minden asszony hasonló a férjéhez.
Jobb üres gyomorral lefeküdni, mint üres zsebbel felkelni.
Jobb várni, mint valamit elhamarkodni.
A szép asszony hasonló egy gyenge várhoz: Könnyű bevenni, de nehéz megtartani.
A jó asszony soha sem áll dolog nélkül.
Az asszony a házra nézve boldogság, vagy boldogtalanság.
Nincs drágább háziútör az asszonynál.
A szemek elárulják a szívet.
A nőekkel az ördögnek is gyakran meggyül a bajok.
Adj aranyat és ezüstöt az ügyvédnek és bírónak és meg van az igazság.
A madarat ha nem is énekel — megismerjük a tollán.
Jobb a gyapjat, mint a juhót odaadni.
Jobb egy gonosz, mint egy lusta asszony.
A toll többet végez, mint a fegyver.
Az asszony inkább szereti a tükröt, mint a szent képet.
Az asszony és a macska maradjon otthon. Asszonynyal és löfegyverrel nem jó tréfálkozni.
Sok polyva, de kevés a mag.
A férfi arra való, hogy a világban, az asszony, hogy a házban uralkodjék.

A férfi dolga a szerzés, az asszonyé a megtakarítás.

Nem tanácsos az éhezettnek prédikálni, hanem szélszerűbb azonnal ennie adni.

Nem jó csak is szerelemből nőstülni, mert a szerelemből magából nem lehet megélni.

Nem jó a nyulat eladni, mielőtt meg nem löttük.

Nem az a szegény, a kinek kevésre, hanem az, a kinek sokra van szüksége.

Mitől lett az arcod piros, kedves apám (pap)? A tanulástól — édes fiam!

Feledj! Ez a boszork legnemesebbike.

Fáról ismerni meg az apát.

Ha azt kívánod, hogy minden ember meggyöljön: mondd mindenkinek az igazat.

Ha dicsértetni ohajtasz: halj meg; ha gyűlöltetni: házasodjál meg.

A házunk becsülete a nőtől és nem a férfitől függ.

Az első hazugság az első lépcsője az akasztófának.

Könnyebben eltart egy apa tíz gyermeket, mint tíz gyermek egy apát.

Régi nóta már, hogy az embernek egy örömteljes napja sem lehet a nélkül, hogy valami baj ne érne (mondá valaki, midőn felesége meghalt, s midőn egyúttal az abroncsok a hordókról lepatantak s a bor mind egy cseppig kifolyt.)

A tűzbe csak lassan szabad belefújni, mert ha nem egyéb, megtelek a szemek.

A fűvény hasonló egy lóhoz, mely gabnát hord, de tövissel él.

A kinek gyermeke nincs, annak szerencséje sincs.

Ki ellenségének megbocsát, az egy új barátot nyer.

Kit szóval nem, azt veréssel lehet kényszeríteni.

fogjátok mondani mindegyiköknek: „Apád s anyád feladtak téged; az állam helyettesíté apádat, a társadalom helyettesíté anyádat és azon áldozatok árán, miket magukra vállaltak, az állam, a társadalom egészséges, erős, becsületes és következőleg hasznossá tettek téged. Tedd most részükre ugyanazt, amit apád, anyádért tettél volna: dolgozzál! Nekünk földművesek, katonák, gyarmatosok kellenek: segíts rajtuk földjeinket művelni, fejleszteni és kiterjeszteni gyarmatainkat, gyarapítani ereinket és gazdagságunkat, mikben te mindaddig részesültél, anélkül hogy hozzájárultál volna és melyek neked megadták azt, amid különben soha se volna: hazát, családot és az életet.“

Gondoskodni kell tehát arról, hogy a törvénytelen gyermekekben jelentkező erő és érték a közhaszonra fentartassék s fejlesztessek.

Erre nem elégséges az apasági kereset. Mindig lesznek anyák, kik szegényből nem merik törvénytelen születésű gyermekek apját a nyilvánosság, a bíróság előtt keresni s lesznek másrészt olyan apák, kiket a legélibb igazságszolgáltatás nem fog fölfedezni vagy elérni.

Ezen nem csekély számú esetekre szükségesek tehát olyan intézmények, melyek az ilyen körülményekben levő gyermekek életét és erkölcsös nevelését biztosítsák: lelencházak vagy szülésházak, vagy legjobban mindakettő.

Itt Dumas, nyilván az elérhető és elérendő határain túlmegegy, midőn az 1881. év óta Franciaországban fenállott tours d'exposition ismétli behozatalát javallja, azaz olyan lelencházakét, hol az anyák ismeretlen maradásuk minden garantiái mellett újdonszülötteiket letéteményezhetik.

Dr. Radda Ignác.

Ő felsége szegedi látogatása alkalmából a királynak bemutatott küldöttségek közt volt városunké is, úgy szintén Versecz sz. k. városé, melyeknek nevében Stancsich György főispán úr Ó méltósága a következő beszédet mondotta:

Felső Császár és Apostoli Király! Legkegyelmesebb Urunk! Páncsova és Versecz városok törvényhatóságainak küldöttsége a legőszintébb örömmel üdvözi Szeged legnagyobb magyar testvérvárosunknak romjaiból kikelő felvirágzását, melyről tudjuk, hogy ezt Szeged Felsőged ama teremő szavának: „Szeged szebb lesz, mint volt“, köszönheti. Versecz és Páncsova a legmélyebb hódolattal és teljes odaadással

A ki gyermekét mesterségre nem taníttatja, az tolvajjá neveli.

A ki szitkozódva ad alamizsnát, az alászállítja az értékét.

A ki másokról rosszat beszél előttd, az rólad is hasonlót cselekszik.

A ki előttd idegen titkot kifeeseg, az a tiedet sem fogja megőrizni.

A tehén, mely legtöbbet bög, a legkevesebb tejet szokta adni.

Ki a böles? A ki minden embertől tanul.

Hazugság és tolvajság egyuton és együtt járnak.

Könnyebb barátot szerezni, mint azt megtartani. Szép asszony és tüzes bor, két édes méreg az embernek.

Az ostoba feje olyan, mint egy repedt fázék; minden kifoly, a mit beleöntesz.

A bolond embernek nincs szüksége esőzökre, azok nélkül is rá lehet ismerni.

Ostobaság a legnagyobb betegségek egyike.

Az anya és az Isten áldása egy és ugyanaz.

Az anya neve itt a földön, mint a mennyben szent.

Az anya átka borzasztóbb az Isten átkánál.

Az anya az embernek e földön az Isten után a legnagyobb szentség.

Az ifjúkor a tavasz, az aggkor a tél; a télre újra tavasz; de sohasem következik a vénségre — fiatalság.

A bor arra való, hogy az embert fölvidítsa, de nem arra, hogy belőle disznót csináljon.

A jó barát többet ér saját testvérednél. Ügyesség többet ér az erőnél.

Egy „láttam“ többet ér, mint tíz „hallottam“.

Az asszony többet hord el kötényében a házból, mint a menyit a férj telerakott szekérrel bevinni képes.

csatlakoznak azon általános mélyen gyökerű szeretethez, melylyel Szeged városának ez alkalomból az egész magyar haza örök hálával adózik. Fogadja Felsőged legmélyebb alattvalói hódolatunkat, törhetlen hűségünket.

Páncsova és Versecz város küldöttségének a királyi válasz így hangzott:

„Köszönetet mondok önöknek hűségük és hódolatuk nyilvánításáért s meg vagyok győződve, hogy Páncsova városa azon jogokat, melyekkel az ország alkotmánya által felruházott, minden alkalommal hazafias szellemben fogja gyakorolni. Vigyék meg küldöiknek királyi üdvözetemet s kegyelmem biztosítását!“

Felsőged uralkodónk e böles és mélyértelmű szavait igaz örömmel és mélyen érzett lelkesedéssel fogadja. bizonyára városunk minden polgára Szolgáljanak e királyi ígék a magyar haza szeretetének erősülésére mindenhá!

Csángók ügye. A m. kir. pénzügyminiszter közelebb 5000 forint hitelt nyitott a páncsovai kir. adóhivatalnál a csángók részére. A csángók építkezési anyaggal tudvalevőleg bőven el vannak látva, — nehogy azonban az apróbb beszerzésekre szükséges pénz hiánya miatt az építkezés fennakadást szenvedjen, ezen összeg „építkezési kölcsön“ címen fog kiosztatni közöttük, s csak egy év lefolyása után, mint kamat nélküli előleg lesz visszatérítendő. Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy ugyancsak a pénzügyminiszter a vöröskereszt-egylet részére, a csángók élelmezési költsége fejében szintén a napokban utalványozott 16.000 forintot.

Ujabb bizonyíték arra, hogy mennyire szívén viseli a kormány a csángók ügyét, s hogy mily üdvös tevékenységet fejtenek ki hivatott közegei a települők óhajainak, és szükségleteinek kielégítésében

Irányi Dániel interpellációja a csángók ügyében csak akkor fog tárgyalatni a képviselőházban, ha a pénzügyminiszter adatait beszerezte. Meg vagyunk győződve, hogy a pénzügyminiszter úr jelentése a kormány és az aldunai telepítési kormánybiztos úr iránt kifejezett bizalmunkat teljesen igazolni fogja.

Heti szemle.

Szép, örökké feledhetetlen napjaik voltak a szegedieknek. Ha olvassuk a lapokból azokat az egymást érő ünnepélyességeket, azokat a leírásban is bámulatos fogadtatásokat, ha hallunk

A hortól több bolond holt meg, mint a menyit magát a vízbe ölte.

A szorgalmas nő a legnagyobb kincs.

Hol a bolond-é a szó, ott hallgat a böles.

A hol egy krajczárral beéred, ne költs hármát.

Hol a pénz beszél, ott az igazság is elnémül.

Két perlekedő között rendesen egy harmadik győz.

Hol a hatalom lakik, ott vége van az igazságnak.

Hol az egység, ott van a győzelem is.

Hol a szegény, ott tartózkodik a becsület is.

Fejedet vidd mindig magaddal, mert ezt nem kölcsönözheted másról.

A kinek semmije sincs, azt barátjai is odahagyják.

Ma a világ tele zsákok és nem teli fők előtt szokott meghajolni.

A leány legszebb ruhája: a szemérem.

Jó szomszéd megbecsülhetetlen kincs.

Mig a szót ki nem ejtetted, addig te vagy az ő ura; azután ő lesz a tiéd.

Az éjet a reggel követi, ha nem is kukorékolnak a kakasok.

Bármi szépen szóljon is az ellenség, még is rosszul gondolkozik.

Asszony, bor és kártya, ez a három a legnagyobb tolvaj.

Asszony-és kályhának otthon a helye.

A csalánt csakhamar meglehet ismerni.

A nyulat kutyákkal, a bolondot diacsérettel, az asszonyt pedig pénzzel szokás megfogni.

Ar irigység megöli a lelket, mint a rozsdá a vasat.

Jaj annak a háznak, a melyben a tyúk kukorékol s a kakas hallgat.

A tolvaj is becsületesnek tartja magát, ha alkalma nincs a tolvajlásra.

a kifejtett pompáról, fényről, bizony bizony megirigyeljük őket. De még jobban sajnáljuk távollétünket, ha meggondoljuk, hogy nem lehetünk közelebb annak az istentől felkent királynak, kiért rajong minden magyar ember szíve, ki erélylyel párosult jó akaratával, megnyerő leereszkedésével és valóban királyi bölcseségével mint fényes alakja történetünknek leszen Cló táblájára bevéve.

bámulatára a késő utódoknak. A szögiediek ugyan csak ki is tettek magukért. Szentanuk állítják, hogy a koronázás óta annyi fényt és díszet, de egyszersmind annyi őszinte lelkesedést semmine-mű nemzeti ünnepély alkalmával együtt nem tapasztaltak. A minden zeg-zügot bőven elárasztó virágerdő, a magasra nyúló dísz-lobok, a koloszális diadal-és bevonulási kapuk, a fényes és páratlanul szép nemzeti díszruhák tarkasága, a küldöttségek sokasága, harangok zúgása, riadó éljenek, közben a mozsarak bömbölése — mindez együttvéve valóban megható, minden szívet elragadó valami lehetett! — De minek ismétlünk mindazt, amit olvasóink más lapokból oly bőségesen leírva találtak! Hisz minden újságban megtaláljuk az ünnep lefolyását, hisz mindegyik szerkesztő, megragadva az alkalmat, annyit és oly sokféle szempontból írt a szegedi napokról, hogy se szeri se száma.

Nekünk tehát, mint szerény vasárnapi lapnak, nem marad egyéb, mint a tarlózás munkája, melynek csak amúgy vargabetű-kanyarítással ime megfektünk. — Nem is igen volt eseménye az egész hétnek, mely meg tudta volna hódítani a maga számára az érdekeltséget és közfigyelmet, a szegedi királylátogatás mellett. Kivéve tán az 1884-ki költéséve tés exposé-ja, — melynek rengeteg számjegyein mindenkinek megakad a szeme. Hogy az adók felemeltetnek, az némileg természetes, tekintve a műveltség követelményeinek elérésére törekvő államunk mindinkább fokozódó igényeit. Orvendetes, hogy a közoktatási és művészeti célokra szánt összeg emelkedést mutat.

— A. nervus rerum azonban, mely a. Függetlenség házi bajaiban e héten oly nagy szerepet játszott, nem akadályozza, hogy minden felé kezdték ne vegyék a minden rendű és rangú felolvasások, melyek Páncsován is elkelnének, nem csak Budapesten, hol az ilyenek napi rendben vannak, és nagy részvétnék örvendenek, melyet még Ábrányi új molieri darabja „A esalhatatlan“ sem képes elosztatni. Időközben vége szakadt a horvát intermezzónak is, és a felirás nélküli címerek elhelyezése ma már ténynyé vált. A demagógok garázdálkodásainak is vége van. Zárabban, de nem Franciaországban, hol Jules Ferry-nek erélyes körútja fogja csak majdan őket kijózanítani.

— y.

A legszebb almában is van néha féreg.

Oly számár is van elég, mely nem hord zsákok.

„Volt nekem“ szól a szegény. „Tudtam“ az ostoba.

Az okos ember is téved.

A tapasztalat drága oktatás szokott lenni.

Ha a róka farkát esóválja, ludlopásra gondol.

Ha számár tanítja a számarat, úgy egyikből sem lesz tudós.

(Vége.)

Astrologia.

A csekély miveltség legkedvezőbb feltétel, hogy az ember lassanként a babona hatalma alá esve, — tulvilági szellemekben való hívésre és az ezen alapuló bűvészetre téveljen. Ki a tudományokban kellő tájékozást nem szerzett, mégis a tudományok körébe tartozó kérdésekkel foglalkozik, de a nélkül, hogy azok helyes megfjtésére bármi csekély utmutatást nyerhetne, — legkönynyebben az esztelenségek végtelenébe téved. Ezen állítások igazságát az astrologia téves tanai és ezek keletkezése világosan bizonyítják.

Az astrologia azon nézetet alapult, hogy az ember és a külső természet között bizonyos függési viszony van. De a helyett, hogy azt vizsgálta volna, miben nyilvánul a külső természet hatása az emberre, megállapítani törekedett volna ama hatás tényezőit, hogy ezekből a függési viszonyra következtessen, — azzal foglalkozott, hogy az emberi természet minőségét a csillagok ama viszonyos helyzetéből magyarázza ki, mely az egyén születése pillanatában észlelhető volt és a csillagok járásából az ember jövő sorsát jósolja meg.

Voltak astrologusok, kik a helyes alap elvet tartva szem előtt, jövődöléseikben a legszigorubb módszert alkalmazták. De mivel az astrologia a

HELYI HIREK.

* **Jamniczky Jenő** m. kir. kereskedelmi miniszteriumi titkár úr a napokban rövid ideig városunkban járt, hivatalból megvizsgálván a határon fekvő marhavészbi. állomásokat.

* **Wigand János** lapunk szerkesztője Budapesten jártában sikeresen letette a honvédtartalék tisztis vizsgát. Vele együtt ugyanegy időben Barbiérik Titus, polgáriskolai tanár is.

* **Dr. Feuer Náthán** a szemesés köthártyalob tanulmányozására kiküldött orvos jelenleg városunkban időzik.

* **Óriási gözkatlant** vontatnak múlt vasárnap óta városunk utcáin, nagy gyönyörűségére a seregestül odatömlő iskolás és másféle ifjúságnak. Már messziről látjuk ég felé meredni e nagy alkotmányt, melyet majd 40, majd 28 ló — az igaz nem a javából — van fogva. Franczfeldi gözmalomba viszik.

* **Sajtóper** Kuntlány a János vállalkozó sajtóper indított a „Pesti Napló” ellen rágalmazás és becsületsértés czimén. A panaszlott czikk a „Pesti Napló” folyó évi 272-ik számának reggeli kiadásában „Csánók ügye” felirattal jelent meg.

* **Philipp Paula** urhölgyet a helybeli áll. elemi iskola buzgó, és közkedveltségű tanítónőjét, a vallás és közoktatásügyi miniszter Vörösvárra, Pest megyében, igazgatótanítónak nevezte ki.

* **Egy bécsi operette-társaság** fog november 1-től kezdve a „Trombitá”-ban a közönség számára terített asztalok mellett játszani. A társaság, mint a plakátok hirdetik, 20 tagból áll és a legújabb darabokat fogja előadni.

* **Esküvő** Hétfőn, e hó 15-kén este 5 órakor díszes és nagyszámú résztvevők mellett ment végbe a helyi róm. kath. templomban Wraha Hugó úrnak, Wraha Venczel helybeli gözmalomtulajdonos fiának és Prohaszka Anna k. a. nak Prohaszka Péter ugyancsak helybeli gözmalomtulajdonos kedves leányának esküvője. Sok és tartós szerencsét!

* **Szofka Ferencz** prágai áll. reáliskolai tanár, ki évek előtt városunk középiskoláján mint rajztanár működött, hason minőségben valamelyik bécsi áll. reáliskolához helyeztetett át.

Helyi hajók közlekedése

Délelőtt:

Páncsovától Belgrád-Zimonyba 7 és 10 órakor.
Zimonyból Belgrád-Páncsovára 8 és 10 órakor.

Délután:

Páncsovától Belgrád-Zimonyba 5 órakor.
Zimonyból Belgrád-Páncsovára 5 órakor.

VIDÉKRŐL.

A temesvári magyar nyelvterjesztő társulat hova tovább üdvösebb és örövendesebb lendületnek indul. Töle ered az irodalmi folyvasó estélyek terve is. Ugyanis Dr. Benedek Albert főreáliskolai tanár a tél folyamán szavatelokkal összekötött tizenkét magyar irodalmi előadást fog tartani, a temesvári városház termében, melynek tárgysorozata következőleg állapított meg:

1. Nap. Epikai költészetünk fejlődése a 17-dik századig. Az epopeiáról. Zrínyi és a „Zrínyiász.”

kijelölt helyes utról letévedt, azért az aszologusok jövődölése a tudomány örve alá rejtőzött álokoskodások maradtak.

Az astrologia eredetéről megbízható felvilágosítást IV Assurbanapal palotája és ebben királyi könyvtáranak az ásatások útján történt felfedezése (1847. Layard) óta bírunk. A könyvtárban talált agyag táblák, melyek jelenben a brit múzeumban vannak elhelyezve, ék (akkad) írással írtak. Az ezen írásban használt jelek közül egy nyolcz sugarú csillag jelenti az istenség fogalmát, — mi bizonyítja, hogy a régi népek a csillagokat imádták. Az ilyen vallásos nézetekből az astrologia önként fejlődött ki: mert ha a régi népek a csillagoknak isteni hatalmat tulajdonítottak, akkor igen természetes, ha azt vélték, hogy az ember és az országok sorsa azoknak a járásától függ. — A csillagimádás első nyomai Mesopotamia lakóinál feltalálhatók: ott kelle az astrologiának is keletkezni, — mit tölük egy a többi egykorú, mint a későbbi népek átvettek és fenntartottak. Az astrologiának ezen elterjedése érthető, ha tudjuk, hogy I Sargon, a ki időszámításunk előtt 2000 évvel uralkodott, elfoglalta közel egész Babiloniát, Chaldea, Syriát, úgy hogy fia Naram-Sin Aegyptomig terjeszthette ki birodalmát, — mi által ezen tartományok lakói között a gyakori közlekedés igen természetesé vált.

De I Sargon nem csak hódító volt, hanem a tudományok fejlődését is elősegítette. Ő alapította az erechi nagy könyvtárt és számára összegyűjtette a régi, akkad írással készített táblákat, közülök többet assyr nyelvre fordítatva le. Midőn idő számításunk előtt a VII. évszázban Assurbanipal, királyi palotája számára a ninivei (kujundschik) könyvtárt szervezte, az ő irtóinak az erechi könyvtárt, másolások végett, rendelkezésre

2. Lyrai költészetünk fejlődése. Balassa, Csokonai, Kisfaludy Sándor.

3. A klasszicizmus kora Kazinczy, Kölcsey, Berzsenyi.

4. Az „Anroa” kora. Kisfaludy Károly.

5. Vörösmarty. 6. Regényirodalomunk fejlődése. — b. Jósika, b. Eötvös, b. Kemény Zsigmond és Jókai Mór.

7. A népies nemzeti irodalom fejlődése. Tompa Mihály.

8. Petőfi Sándor. 9. Arany János.

10. Drámairodalomunk fejlődése. Szigligeti, Madách.

11. A függőtlenség harcz utáni költészetünk áttekintése. Gyula Pál és Szász Károly.

12. Tudományos irodalomunk fejlődése. Akadémia, Kisfaludy-társaság, Petőfi-társaság stb. — Mikor leszünk egyszer Páncsován is ennyire? — Hogy az egyesület alapja szilárd és egészséges, mutatja a nagyszámú pártolás. Többek közt. Bonnaz Sándor esanádi püspök beállott tagjai közé és megígérte, hogy az egyesület mindenben támogatni fogja. —

KÖZGAZDASÁG.

A gombák a természet és az ember háztartásában.

(Vége).

A gombák gyűjtését illetőleg a következők tartandók szem előtt: a legalkalmasabb időszak mindig a tavasz nyárvége és az ősz: a legbujábban teremnek meleg esők utáni napokon. Ilyenkor igen sok fajt találhatunk kertekben és a réteken is, de a legtöbbet mégis a homokos talajú fenyvesekben, különösen ha az erdőalja nincs túlságosan ellepve mohával. A gombagyűjtésnél az esős napok kerülendők, mert a nedvesen szedett példányok nagyon hamar megromlanak: a szedésnél pedig igen czélszerű, ha a gombát nem tépjük ki fővestől, hanem lemetsszük, mert így a földalatti rész nem sértevény meg, továbbra is termékeny marad s ezenkívül a gombákat sem piszkítjuk be az alsó részéhez tapadt homokkal. Rovarok által megjuktatott példányokat leszedni nem czélszerű: az ilyenek rendszeren már ugy élyezhetlenek. Legértékesebbek általában az egé szen fiatalok, de különösen egyes fajoknál, mert ezeknél, az érett példányok szétporlanak. A kucsma alsó felén levő lemezek, továbbá a csöves gombák belseje mindig eltávolítandók, különösen ha már sötét színt nyertek mint pld. a közönséges csiperke gombánál (Agaricus campestris).

Miután a gombák legnagyobb része könnyen megromlik, czélszerű azokat a szedés után hamar elkészíteni és egyszersmind, meg is enni, mert a felmelegített gombaétel nemcsak hogy nehezebben emészthető, de mérge is lehet. A gombák egy része csak más ételekhez fűszerül használtatik pld. a szarvagomba és Morchella. Ha mint valódi tápszert akarjuk élvezni, akkor a hosszas főzés mellőzendő, mert ez által a sói és táptartalma átmennek nagyrészen a vízbe s így értékéből sokat veszít, mi egyszersmind nehezebben emészthetővé is teszi. Az elkészítésnél tehát mindig azon mód a legelőnyösebb, melynél ezen anyagok nem

bocsáták! Így maradhattak fenn a legelső astrologiai könyvek, melyeknek tanúsága szerint az astrologia kizáróan az országok és uralkodók sorsával, az ide vonatkozó jóslásokkal, továbbá az ember sorsát és boldogságát illető jövődöléssel foglalkozott és ezen két irányban haladva fejlődött.

Ez a jóslás szükségessé tette a csillagok megfigyelését, azok helyének és állásának meghatározását. Az astrologusok ilyen meghatározásoknál való gyanánt elfogadták azt, mit a látszat mutat. Hitték, hogy a nap keleten felkel, az éggömböt átfutja és nyugaton a láthatár alá száll. Miután a nap utjának látható része körívhez hasonlít, azért állították, hogy a többi része e körív kiegészítője és az egész pálya kör lehet. Hasonló nézetet vallottak a bolygók mozgásáról is.

A kört azonban nem fokokkal mérték, hanem csillag-képekkel. A nap pályájában tizenkét csillag-képet vételek felismerhetni, melyek mindenkére a pálya tizenkettő részé, a mai körmérés szerint 30 fok jut.

Midőn a tavasz beállott, akkor a megkülönböztetett csillag-képek közül az égen a kos jelent meg, melyben a tavaszi napjegyen pontja feküdt: ez volt az a pont, melyen a nap átmenve, az egyenlítő fölé emelkedett; de ekkor a természet megújulni kezdett: azt vélve, hogy ezzel a természet a téli haláltól szabadul meg és ezt a kos hozza magával. — innen elnevezték a kos szabadító báránynak. Az oroszán, mely jegybe a nap nyár közepén jutott, a legnagyobb forróságot ábrázolta, míg a mérleg a nap éj egyenlőségét jelenté. A tizenkét csillagkép neve és jele e szerint akkor keletkezett, mikor a név a természet tüntetőjeivel összhangban állot; ma a kettő között nagy eltérés van. A neveket onnan származtatták, mert a csillagképben az egyes csillagok úgy vannak elhelyezkedve, hogy a megfelelő állat vagy

vesznek el, pld. ha megszóva kevés vaj vagy szalonnával és kevés zöldséggel megsütjük, vagy ha zsírban kisütve sűrű mártás készítették hozzá. Különb az elkészítés módja igen különböző lehet s a szakácskönyvek recept tömegéből választhat mindenki a maga ízlése szerint. Egyes fajok nyersen is élvezhetők; igen sok faj pedig téli is eltehető, különösen a tömötttebbek megszáritva, mások sós- vagy ecetes vízben, olajban stb. ezek azután épen úgy készítenők el mint friss állapotban.

Az ehető gombák használatánál a veszély abban van, hogy egyes fajok könnyen felcserélhetők mérgező gombákkal. A vigyázatlanság és gondatlanság már a legelső idők óta fogva számtalan szerencsétlenséget okozott s talán nem telik el év, hogy halállal végződő gombamérgezés ne forduljon elő. Nem lesz talán érdektelen egy pár történelmi nevezetességű személy felemléítése, kik szintén gombamérgezés következtében haltak el: Diocletian róm. császár, VII. Kelemenpapa, és VI. Károly császár; Enripides költő egy napon nejét és gyermekeit veszté el ily szomorú módon. Claudius római császárt, Nero tanácsára neje Agrippina a tinóru gombába kevert méreggel mérgezte meg. A legtöbb ártalmas gomba nem halálos: többnyire csak rosszulletet, émelygést, szédülést — és a gyomorban nyomást okoznak. A legveszélyesebbeknek azonban a hatása az emberre Orfila szerint a következő: A körtünetek evés után 5—5 sőt néha 12—24 óra múlva kezdenek jelentkezni, még pedig a gyomor táján nyomás és feszültség, szaggatás, félelelemérzet, undor, hányás és hasmenés; a fájdalom mind fokozódna, gyomor-égés, olthatatlan szomj által kísérve. Mialatt a mérge az egész testben elterjed, szivdobogás, ájulások, göresök szédülés és delirium állnak be: az érverés gyengül, a testet hideg izzadság lepi el, míg végre a halál vet véget ez iszonyu kínoknak. A beteg majd borzasztó göresök közt, majd mély lethargiába esve hal el. Ilyenmü mérgezés esetén a következők ajánlatosak. Mindenek fölött mielőtt orvosi segély érkeznék, azon kell lenni, hogy a mérge a testből eltávolítsák, mely czélból hánytató szer vagy hajtó allövet alkalmazandó. Ha a mérgezés már előrehaladottabb stadiumban van, akkor czélszerű az érvágás és nyákos vagy olajos hajtó szerek igénybevétele. Igen előnyös szer Dr. Chansarel szerint a gubacs vagy a china-, tölgy- és tenyű-kéreg főzetéből nyert cseranyag tartalmu herbathea is, melyet a beteggel 5—5 perczben kell itatni, vagy allövet gyanánt alkalmazni.

Mi a mérgező gombák felismerését illeti, erre nézve még eddig biztos és minden körülmények között csallhatatlan ismertető jeleink nincsenek. Vannak ugyan egyes már a legelső idők óta fogva ismert ismejelek, melyeknek szem előtt tartása már óvatosságból is tanácsos, azonban mint látni fogjuk, koránt sem egészen megbízhatók.

1.) Ha a gomba a metszési felületen színes, különösen ha kék lesz, nem használandó.

2.) A melyekből az eltérés alkalmával tejnedv szivárog ki, mérgezőek. Ez azonban nem mindig a mérgezőség jele, mert pld. a keserű gomba szintén tartalmaz tejnedvet s ennek daczára mégis egyike legízletesebb ehető gombáinknak.

3.) A kellemetlen szag, csipős, égető, általában a visszatartó iz. Azonban vannak olyan mérgező fajok is, melyek ezen tulajdonságot nem

tárgy alakját mutatják. Ezen csillagképek összesen az állatövet alkotják.

Az egyes jegyek által elfoglalt 30 foknyi ivet régen égi háznak nevezték. Ezek mindenkének az astrologiában határozott jelentménye volt. Ugyan is meghatározták az állatövet azon pontját, mely valamely egyén születése pillanatában a láthatár fölé emelkedett. Ez volt a horoskop, az a pont, melyből kiindulva, a bal kéz felé 30—30 fokot számítottak, hogy az égi tizenkét házat megkapják: közülök első az volt, melybe a horoskop esett; utánna a többi az állat öv jegyei szerint következett. Az első ház a született egyén életéről; második a vagyonáról; harmadik a testvéreiről és barátairól; negyedik a szülőiről, ötödik a gyermekeiről; hatodik az egészségéről; hetedik a házasságáról; nyolczadik a meghalás módjáról, kilencedik a vallásáról és utazásairól, tizedik a hazája és lakhelye s szellemi képességeiről és foglalkozásáról, tizenegyedik a szerencséről, tizenkettedik a betegségeiről és ellenségeiről adott felvilágosítást. Az astrologusok egy csoportja kizárólag az állatövi tizenkét jegyét használta jövődöléseikhez. — midőn a ház minden egyes fokának külön, saját jelentményt tulajdonítottak. —

De ezzel sokan nem elégedtek meg, — hanem a tizenkét jegyhez hozzá foglalták a bolygókat is. Ilyent hetet ismertek, melyekről az hitték, hogy a föld után ezen sorban következnek: hold ☾, nap ☉, merkur ☿, venus ♀, saturnus ♄, jupiter ♃, és mars ♂. E hét bolygó számától szentnek tekintették a 7 számot. Azt hitték, hogy ezen bolygók uralkodnak sorban a világ felett: azért onnan, hogy a nappal első órájában melyik bolygó uralkodott, — annak a nevével nevezték el a hét azon napját. A jupiterről és venusról, azt vélték, hogy, szerencsét hoznak, míg a mars és saturnus szerencsétlenségre vezetnek.

(Folyt. köv.)

Árverési hirdetmény.

A fehértemplomi kir. törvényszéknek 1883 évi szeptember hó 27-én 4349/1883 sz. végzésével Stojanovits St. H. bavanistjei lakos csődtömegéhez tartozó bolti árúcikkek birói nyilvános elárverezése elrendeltetett.

Mihez képest alólrít birói kiküldött ezennel közhírré teszi, miszerint nevezett csődtömeghez tartozó 2091 frt. 6 kr-ra becsült ingóságok elárverezésére határnapúl f. 1883 évi november hó 15-ikének d. e. 9 órája és következő napjai Bavaniste községében a helyszínre tüzetik ki.

Mely árverésre a venni szándékozók, azzal hivatnak meg, hogy az árverésre következő feltételek állapítottak:

1. Minden árverelő köteles a vételért azonnal kifizetni, az az mindenki csak is kivétel nélkül készpénz fizetés mellett árverelhet.

2. A vevő köteles az árút azonnal átvenni és elvitetni, minthogy a csődtömeg azért továbbra semmi szavatosságot nem vállal.

3. Árverési határnapúl csak egy határidő tüzetik ki, melynél az ingók a becsértéken alól is a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

4. Megjegyeztetik, miszerint a tárgyak mennyisége és minőségeért a csődtömeg nem szavatol.

5. Kizáratik vevőknek azon joga, hogy az árverést felel túli sérelem miatt megtámadhassák.

Fehértemplomon 1883 évi Oktober hó 13-án

Herman Mihály

k. tázéki irodatiszt, mint birói kiküldött.

Eladó zongora.

Jelentem hogy zongorámat elköltözésem folytán eladni szándékozom. Bővebb tudósítást a tulajdonos ad, Philipp Paula tanítónő.

Értesítés.

Van szerencsém Páncsova város és környéke tisztelt közönségének tudomására hozni, hogy helyben, Jagodits-féle házban, (Jabukai utca 121 sz.)

papír-, író- és rajzszerke eladásával egybekötött

KÖNYVKÖTÉSZELET

nyitottam.

Fentemlített szakban gyakorolt több évi működésemmel fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy minden előforduló munkát, mint: jegyzőkönyveket, nyalábtáblákat hivatalok és írók számára, könyvtári és iskolai köteteket, disz munkákat, fali kosarakat, óratartókat, szivartárczákat, varro vankosokat és levéltartókat, izlésesen, tartósan és jutányosan kiállithatok.

Papirkereskedésben állandó készletben tartok minister-, iroda-, és fogalmazvány-papírt, kereskedelmi levélpapírokat és borítékokat, levélpapírt katulyákban kezdő betűvel vagy anélkül, rajzpapírt, itatós és csomagoló papírt, továbbá acéltollakat, tolltartókat, írónokat, vörös és kék ceruzákat, rajztusokat és festékeket, Radirtörölőket, tenát peccsviaszt, tolltokokat stb. mérsékelt áron.

Tisztelettel

Beck Imre.

mutatják pld. a mérges légyölő galócának semmi különös szaga vagy íze sincs, míg az ehető tövisalj galócza nagyon csipős ízl.

4.) Az élénk színezettség, mint a vérpiros, zöld és különböző sárga színek szintén nem biztos jelek.

5.) A ragacsos felület és üres tönk. Kivételek ez alól is vannak, mint az ehető sárga tinóru, tövisalj galócza, Morchella stb.

6.) Egyes mérges fajok az ezüstöt, vagy a velük egyült fővő hagymát feketére festik; azonban vannak olyan mérges fajok is, a melyeknél ezen tünetek nem észlelhetők pld. többek között a légyölő galócza nál.

7.) Az ehető gombák húsa rendszeren tömör, míg a mérgeseké porhanyó és hólyagos.

Főszabály a legnagyobb elővigyázat mind azon gombákkal szemben, melyekre nézve a hagyomány vagy a tapasztalat, nem nyújt biztos adatokat.

Miután a mérges gombák is épen oly nagy mennyiségben tartalmazzák a tápláló fehérjét mint a nem mérgesek, kísérleteket tettek a végből, vajjon nem-e lenne lehetséges a mérges anyagot belőlük eltávolítani s ez által ártalmatlanná, illetőleg ehetővé tenni. A kísérletek azt mutatták, hogy mérges alkatrésztük vízben, ecetben, borseszében, sós vízben és olajban oldható, ha tehát ezen folyadékokban főzzük vagy maceráljuk, elvonható. A mérge ekkor átmegy az illető folyadékba, miáltal az nagy mértékben mérges lesz. Hogy a mérges gombák valóban ily módon élvezhetőkké válnak, bizonyítja azon tény, hogy Oroszországban és Lengyelországban a lakosság Vadrot szerint, a legmérgeesebb gombákat is minden utóbj nélkül eszi, ha azok előbb egy pár óráig ecetben fektedtek. Ebből érthető Pallas azon elbeszélése, hogy az oroszok a mérges gombákat általában nélkül eszik, és az ebből származó téves nézet, hogy a mérges gombák az északi hideg éghajlat alatt elveszítik mérges tulajdonságukat.

Orvosilag a régebbi időkben igen sok gomba használtatott; jelenleg azonban csak igen kevés faj alkalmaztatik; így a szárvagomba és az anyarozs belsőleg, a taplógomba és a Lycoperdon spórái pedig vérzés megállítására külsőleg.

Egyes fajok technikailag bírnak fontossággal, mennyiben a Polyporus fomentarius-ból barna, a P. sulphureus-ból sárga festéket nyernek. Igen fontosak továbbá az erjedő penészek, melyek a szeszitalok stb. erjedését okozzák.

Nagy mértékben kártékonyak a tisztán élődi gombák, melyek t. i. élőszervezeteken élődiesskednek. Mindezek specifikus betegségeknek az okozói úgy a növény mint az állatországban, sőt az embert magát sem kímélik, mennyiben a legborzasztóbb és legfélelmesebb járványos betegségek mint a cholera, typhus, diphteritis, sárgaláz stb. mikroszkopikus, parányi penészek által idézettek elő. Ezekről azonban más alkalommal.

Botanikus.

A petroleumot a lámpákban való használat alkalmával némelyek azzal akarják tisztítani, hogy a lámpa bassinjába konyhasót tesznek. Ez az eljárás a legczéljesebbnek tekinthető; mert a konyhasó a lángot erősen sárga színre festi, mi a szemnek fájdalmat okoz, főleg huzamos használat mellett. Hozzá járul, hogy a lámpa bére az égő helyen sok konyhasó-hamú gyűlhet össze, mi miatt a láng nem ég teljesen jól, füstölő lesz. Továbbá a sóban lévő natrium a láng gyors vibrálását okozza az elégségnél, mi a tárgyak szemlélésénél kellemetlen. Ezen okok miatt nem ajánlható a konyhasónak lámpákba való alkalmazása.

UJDONSÁGOK.

A dohányzás a gyermekeknél. Dr. G. Decaisne, egy angol orvosi lapban, érdekes adatokat közöl arról, hogy mily ártalmas a dohányzás a gyermekeknek. Gyógykezelt 38 gyermeket, a legfiatalabb 9, a legidősebb 14 éves volt, kik kisebb-nagyobb mérvben dohányoztak. 27-nél emésztési nehézségek, szívdobogás, szellemi tomultság s szesz italok után való mértéktelen vágy nyilatkozott. Nyolcz gyermeknél fogatosított vérvizsgálat, a vértestecsek kevesebbedését tüntette ki. Tizenkét gyermek tartós orrvérzésben, tiz almatlanságban és lidércnyomásban, négy pedig lobos bántalmakban szenvedett. E bajok természetesen legjobban előfoglák a legfiatalabbat. A 38 gyermek közül nyolczan fiatalabbak voltak 12 évesnél 11-en fél esztendeig, 8-an egy évig, 16-an pedig két évig dohányoztak. A vassal és chininnel való kezelés nem vezetett a várt eredményekre, 17-én fél, a többiek pedig egy év alatt gyógyultak meg.

IRODALOM.

Arany János emlékünnepe. A Kiszaludtársaság e hó utolsó vasárnapján, 28-án fogja megtartani az Arany János emlékünnepe, ódával s emlékbeszéddel, melyet Gyulai Pál írt. Az ünnepély az académiá dísztermében, délelőtt tíz óra-

kor lesz. Este a nemzeti színház is járul ez ünnephez. Arany János fordításában adva elő „Hamlet“-et.

Hunfalvy Pál, kitűnő tudósunk, a magyar érdekeknek is egyik jeles bajója a külföldi támadások ellen. Az ő fegyvere mindig éles, mert, az igazság és a tudomány. Most egy esch tudóssal, Pies Lászlóval mér össze sújtó fegyverét. Ez a tudós férfiú. Pies, nagy munkát írt arról, hogy a magyar államnak semmi létjoga sincs; az egész magyar állam nem egyéb, mint folytonos nemzetiségi harc, mely nincs még eldöntve. Hunfalvy egész nagy tanulmányt írt német nyelven e gonosz tendenciájú könyv ellen, mely a szlávok ingerlésére nagyokat állít és a historikusok álarézt vette föl. A czáfoló könyv czíme: „Jos. Lad. Pies's der nationale Kampf gegen das Ungarische Staatsrecht.“ Bécsben jelent meg Prochaska Károly könyvkereskedésében. Sorba veszi Pies minden adatát s a történeti bizonyítékok ráolvasásával bánik el velé. Az egész könyv a tudós mély elméjével és a hazafi melegségével van írva. A sürtűn nyomott 93 oldalt elfoglaló kötetnek több mint fele Anonymus hitelességének kérdésével foglalkozik, mert Anonymus a Pies főforrása. Ez igen érdekes tanulmány a magyar történetíróra nézve is, kik közt szintén eltérő a vélemény Anonymus megbízhatóságára nézve. Hunfalvy a Béla király jegyzőjében olyan krónikást lát, a ki nem válogatja meg az adatokat, nem is akar szigoron históriát írni, hanem inkább mondákat, követvén korának általános ízlését, mely a meseszerűben annyira kedvét lelte. Hunfalvy könyvének az a része becses kiegészítője az Anavitának, Pies alól pedig kirántja a historikus bázist, hogy aztán mind az, a mit ráhordott, szerteguraljon.

„Emlékiratok az aldunai munkálatakról és a bukovinai magyarok hazatelepítéséről,” írta Nagy György volt kormánybiztos, ki ebben a füzetben leírja a Pancsova melletti vidéket, a bukovinai magyarok hazaszállításának körülményeit, adatait. A füzet Szegeden került ki a nyomdából. Ára 30 kr.

Séta a világ körül Irta B. Hübnér Sándor, volt külügyminiszter. A hetedik kiadás után fordítva. Ily című műnek első füzete hagyta el a minap a sajtót. Hübnér báró, jelen mű szerzője, tudvalevőleg hosszabb ideig képviselte monarchiánkat Párisban és Rómában; állása nemcsak Európa politikai összeköttetéseknek teljes áttekintésére, hanem arra is bő alkalmat nyújtott, hogy a Kelet bonyodalmas viszonyait alaposan megismerhesse. Utelírásának első része az atlanti óceánon át Uj-Yorkba vezet, innen Washingtonba, S. Franciscóba és Yosemitebe. A második rész Japánal, mostani helyzetével, benszüllötteinek feltűnő jellemével foglalkozik. A mű harmadik részében a szerző Chinában, Shanghai, Peking, Tintsin, Hongkong, Kanton, Makaóban szerzett tapasztalatait adja elő. A mű Ráth Mórnál jelenik meg, az ezen kiadó ezégnél megszokott izléses kiállításban 10-12 füzetben. Minden füzet ára 40 kr. Ugyancsak Ráth Mórnál kapható a Révay testvérek kiadásában megjelenendő következő mű: Ujfalyv utazása Párisból Samarkadig, Ferganah, Kuldza Nyugati Sziberia. Irta Ujfalyv Bourdon Mária. Jogositott magyar kiadás. Körülb. 30 füzet mintegy 200 eredeti fametszettel. Egy-egy füzet ára 30 kr.

Irodalmi ujdonságok. A magyar nemzeti irodalom történeti ismertetése. Összeállította Beöthy Zsolt. I. kötet, III. bővített és javított kiadás; ára 2 frt. — Ormós Zsigmond, Árpádkori művelődésünk története; új, olesó kiadás; ára 2 frt. — Strausz Adolf, Bosznia és Hercegovina történeti és néprajzi leírása, II. kiadás; ára 2 frt. — Ugyanattól, Bosznia és Hercegovina politikai, közgazdasági és földrajzi leírása; ára 1 frt 80 kr. — Dr. Radó Antal, „A magyar műfordítás története 1772—1831; ára 80 kr. — Taine, Franciaország klasszikus filozofusai a 19. században (filozófiai írók tára, szerkesztik Alexander Bernát és Bánóczy József, IV. füzet); ára 1 frt 40 kr. — Stanley H. M., Utazásom Közép-Afrikában, vagy utazás Afrika aequatoriális részének nagy tavai körül és a Livingstone folyón lefele az atlanti Óceánig, 78 fametszettel és az utazás átnézeti térképével, két kötet; ára füzve 10 frt, egy pompás diszkötésben 12 frt, 2 pompás diszkötésben 14 frt. — „Idézetek tára”, szerkeszti és kiadja Dvorzsák János pécsm. áldozár, I. kötet; ára 1 frt 80 kr. — Ovidius, A szerelem művésze ára 1 frt 40 kr. — Reviczky Gyula, Ifjuságom 1874—1883.; Első szerelem — Emma Perdita — Változatok; ára 1 frt 40 kr. — „Alár”, költői beszély hét énekben, írta gróf Zichy Géza; ára 1 frt 20 kr. — Gróf Zichy Jenő, A munkáskérdésről; ára 30 kr.

Felelős szerkesztő: **Wigand János**

Főmunkatárs: **Dr. Fináczy Ernő.**

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanics” czég.

HIRDETÉSEK.